

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-2044 din „24” 03. 2020
La nr.48 din 13 februarie 2020

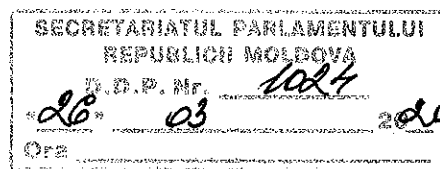
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (inițiativa legislativă nr.48 din 13 februarie 2020).

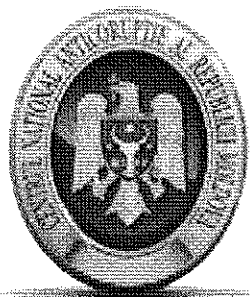
Anexă: raportul de expertiză anticorupție, pe 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA

Journal of Management Education 30(6)

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6427 din 24.03.2020

la proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (art.400)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 13 februarie 2020, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 13 februarie 2020. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorul a menționat că proiectul are drept scop contracararea faptelor contravenționale legate de încălcarea regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit, precum și încălcarea actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic.

Totodată, autorul a specificat că proiectul are drept obiectiv înlăturarea unei lacune din Codul contravențional al Republicii Moldova, delegând atribuții directe Ministerului Afacerilor Interne în contracararea braconajului și pescuitului.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune completarea atribuțiilor poliției, în ceea ce privește constatarea și examinarea contravențiilor de *încălcare a regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit* (art.114 din Codul contravențional) și *încălcare a prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic* (128 din Codul contravențional).

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele Ministerului Afacerilor Interne, în ceea ce privește atribuirea competenței de constatare și examinare a contravenției de încălcare a regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Deși autorul, în nota informativă, aduce argumente pentru justificarea necesității promovării proiectului, în contextul art.30 al Legii nr.100/2017, menționăm că aceasta nu cuprinde compartimentele necesare și, prin urmare, nu corespunde cerințelor stabilite în anexa nr.1 la Legea prenotată.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*".

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *"textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea poliției, în ceea ce privește constatarea și examinarea contravențiilor de încălcare a regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit și încălcare a prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
<p>La art.I din proiect</p> <p><i>„La articolul 400 alineatul (1) al Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100), cu modificările ulterioare, după cuvintele „art.96, 99-104, 105-107,” se introduc cuvintele „art.114” iar după cuvintele „art.115 alin.(3),” se introduc cuvintele „art.128”. ”</i></p>
<p>Obiecții:</p> <p>Potrivit art.405 din Codul contravențional, constatarea și examinarea contravenției de încălcare a regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit (art.114) ține de competența Inspectoratului pentru Protecția Mediului (în continuare - IPM).</p> <p>În nota informativă autorul menționează că deși constatarea și examinarea contravenției stabilite la art.114 din Codul contravențional este de competența IPM, poliția împreună cu IPM organizează raiduri comune ce țin de încălcarea regulilor regimului frontierei de stat și a zonei de frontieră, în ceea ce privește modul de desfășurare a vânătorii, în cadrul cărora persoanele sunt sancționate contravențional pentru braconaj.</p> <p>De asemenea, poliția participă la multe acțiuni desfășurate în comun cu IPM și Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, în cadrul cărora întreprinde un șir de măsuri, în special la compartimentele ce țin de contracararea braconajului și pescuitului ilicit. Reieșind din considerentele expuse mai sus, autorul propune completarea atribuțiilor Ministerului Afacerilor Interne, în vederea acordării dreptului, împreună cu IPM, de a constata și examina contravenția prevăzută la 114 din Codul contravențional.</p> <p>În contextul celor expuse supra, menționăm că atribuțiile paralele generează conflicte de competență între entitățile investite cu atribuții paralele sau declinări de competențe de către ambele entități responsabile. Astfel, există riscul ca atât poliția cât și colaboratorii IPM să examineze în paralel aceleași contravenții, de asemenea fiind dublate sancțiunile contravenționale aplicate contravenienților. Însă, art.9 alin.(2) din Codul contravențional stabilește expres că: <i>„Nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenționale pentru una și aceeași faptă”</i>.</p> <p>Concomitent, există riscul ca entitățile care au atribuții paralele să nu-și le exercite în modul corespunzător, pasând responsabilitatea de la una la alta.</p>
<p>Recomandări:</p> <p><i>Excluderea art.I din proiect.</i></p>

Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții paralele 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare
--	--

IV. Concluzia expertizei

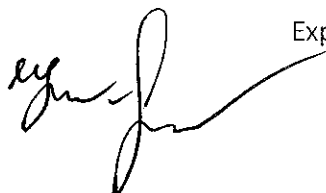
Proiectul legii privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 este promovat de către un deputat în Parlament, în scopul contracarării faptelor contravenționale legate de încălcarea regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit, precum și încălcarea actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul va contribui la generarea conflictului de competență între Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul pentru Protecția Mediului, investite cu atribuții paralele sau declinări de competență de către ambele entități responsabile.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificate atribuții paralele. În scopul preîntâmpinării apariției conflictelor de competență la aplicarea în practică a normelor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecției și recomandării din prezentul raport de expertiză anticorupție.

24.03.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghita, Inspector principal

